

Vejla po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za hemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravljanju prejemanj mesečno K 1.70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petlitvrat (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrat (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izven tistih nedelj in
praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ograke poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nekaj o patriotizmu.

Dunaj 10. decembra.

Odkrita, resna, položaju primerna izjava, katero je podal poslanec dr. Šusteršič v sobotnem »Slovenecu«, je našla velik odmev v celi javnosti. Upati je, da bo ta odločna izjava pripomogla do pojasnitve vnanjega političnega položaja. Kajti bolj kot kedaj poprej gleda Evropa na zadržanje avstrijskih Jugoslovancev.

A za danes se nočemo toliko pečati z vnanjim, nego z notranje-političnim položajem. Čuden, zelo čuden je vtis dr. Šusteršičevega članka na nemško-nacionalno javnost. Zagrizene naše nasprotnike je spravil načelnik S. L. S. v nemalo zadrego in njihovi listi se penijo jeze, kajti prekrizani so zelo čedni računi, ki so se delali v nemško-nacionalnih konventikeljih na plečih slovenskega naroda. Odkar je nastopila avstro-srbska kriza, je obstajalo glavno delo naših narodnih nasprotnikov v — denuncijantstvu. — Pozabili so popolnoma na nemški pregovor: »Der größte Schuft im ganzen Land ist der Denunziant.« In denuncirali so vsakega Jugoslavana za veleizdajalca, ako ni trobil v isti rog, kakor nemško-nacionalni patent-patrioti in če je bil tako svoboden, da je izrazil odkrito svoje mnenje, da je treba Avstriji temeljito in hitro izpremeniti politiko napram svojim lastnim Jugoslovancem, ako noče, da vzraste v bodočnosti iz jugoslovanskega vprašanja največja nevarnost za monarhijo.

In nad vse značilno je, da zasledujejo Mažari, od nekdanjih patentiranih »patriotov« v teh dnevih natančno isto taktiko, kakor naši nemški nacionalci. Je tako, kakor bi se bili zgovorili zakleti sovražniki jugoslovanstva v monarhiji, da pozabijo vnanje težave naše monarhije v kompromitiranju avstrijskih Jugoslovancev na zgoraj in si tako izposlušajo »freipass«, da se po končani krizi smejo vreči v svo silo na v monarhiji živeče Hrvate, Slovence in Srbe ad majorem Germaniae et Hungariae gloriam!

Pri tem se ta »patriotična« gospoda ne zmeni prav nič za vtis, ki ga mora te vrste podla gonja učiniti na zunaj. Kaj si morejo misliti Srbi, Rusi, Francozi in Angležji, če berejo dan za dnem v »najmerodajnejših« avstrijskih listih — t. j. za tuje države najmerodajnejših, ker drugih ne

poznajo — da baš v zemljah ob naših najbolj ogroženih mejah kar mrgoli veleizdajalcev? Ali ni to naravnost poziv do sovražnikov monarhije, naj padejo po njej, ki je itak polna felonije in notranjega razpada? Za vse to se ne brigajo najnovejši patent-patrioti. Njim se gre le za veliko politično spekulacijo, za lastne koristi, za lastni žep, četudi trpi škodo država in dinastija. Spominjajte se tistih časov, ko je nemško-liberalna stranka nasprotovala okupiranju Bosne in za to svoje kljubovanje bila skoro poldrugo desetletje obsojena v popolno politično brezupljivost. Sedaj hočejo pripraviti isto usodo avstrijskim Jugoslovancem. Zato sistematično prezirajo dinastijo najzvestejšega naroda! A ti podli računi so se pokvarili, zmešali, razdrli. Iz te moke ne bo kruha!

Hrvati in Slovenci smo vseskozi dinastičen narod. To dejstvo nam pa nikakor ne jemlje pravice, narodno čutiti in nalaga nam naravnost dolžnost, z moško odkritostjo povedati svoje mnenje, kadar je domovina v nevarnosti. Naša narodna, pa tudi verska čutila so nas postavila ob stran Bulgarov in Srbov v vojni proti Turkom.

Naša krivda ni, da se je ta proces izvršil nekoliko v škodo monarhiji, ki je bila pravzaprav po svoji zgodovini poklicana do vodilne vloge v tej borbi. To je izključna krivda nemško-nacionalnih in mažarskih patent-patriotov, ki so silili skozi desetletja naše vlade v naravnost pogubno politiko proti Jugoslovancem, politiko, ki se je branila zgolj z nemško-nacionalnim in mažarskim sovraštvom proti Slovincem, Hrvatom in Srbom, politiko, ki je končno privedla do — Cuvaja. Ta politika je bila — četudi ne po namenu, pa vendar po efektu veleizdajalska, ker je prizadela habsburški monarhiji največjo škodo, ker jo je moralno odrezala od jugoslovanskega življa in jo prignala v močvirje turške »status quo«-politike. Ti elementi so zakrivali, da se je najnovejši zgodovinski proces jugoslovanskega vprašanja izvršil brez Avstrije, proti njeni volji — namesto da bi se izvršil pod vodstvom Avstrije, v njeno korist in slavo. Vsa svarila od resnično patriotske jugoslovanske strani niso nič pomagala . . . Hic Rhodus, hic salta!

Za monarhijo je absolutno potrebno, da pride hitro ven iz zažate, v katero so jo potisnili označeni elementi. Rešilna pot pa pelje le preko avstrijskih Jugoslovancev. Odločilno vprašanje ni, če dobi Srbija malo večji ali manjši kos Turčije — to je zelo

postransko vprašanje. In grof Berchtold je imel prav, ko je izjavil, da se hoče Avstrija prilagoditi uspehu vojske. Glavna stvar je, da odločujoči krogi v monarhiji hitro in odločno naredijo konec dosedajni jugoslovanski politiki, ki se je diktirala od nemških nacionalcev in Mažarov. Proč od tega diktata, to mora biti parola. Napram temu odločilnemu vprašanju tudi balkansko vprašanje izgubi na pomenu. To je situacija, katero so naši poslanci slikali pristo in pošteno, kakor se spodobijo prosto izvoljene zaupnike ljudstva. Če so pri tem imeli kaj uspeha, bo pokazala prihodnost. Sedajnost pa kaže, da popolnoma brez vsakega uspeha to ni bilo. Kajti danes je že javna tajnost, da Avstrija ne odreja Srbiji prostega trgovinskega izhoda na jadransko morje. To je že nekaj, da, to je za Srbijo v resnici glavna stvar, ker tako postane gospodarsko neodvisna. — S tem se mora radi ohranitve evropskega miru Srbija zadovoljiti. Saj bode — o tem nihče ne dvomi — poleg tega itak dosegla podvojenje svojega ozemlja. Podvojenje teritorija, podvojenje prebivalstva, prost trgovski dohod do morja in s tem zvezana gospodarska neodvisnost — to je velikanski, pa tudi zaslužni uspeh srbsko-turške vojne. Mi bi gotovo želeli Srbiji še več uspeha in po našem mnenju bi to ne bilo za monarhijo nobena škoda. To so naši poslanci tudi dokazovali in dokazali na pristojnih mestih. A če so merodajni faktorji naše monarhije zavzeli končno stališče, da nasprotuje danes interesom Avstrije, privoliti Srbiji še več, nego zgoraj omenjeno, potem Srbiji ne preostaja drugega nego odreči se in tako obvarovati evropski mir. Kajti kakor hitro ima Srbija prost trgovski dohod do morja, je zadoščeno njenim življenjskim interesom in nima prav nobenega povoda, staviti na kocko vse uspehe svojih zmag in svojo lastno eksistenco. Če bi to vendarle storila, bi jo zadela vsa krivda in vsa odgovornost za posledice. In tudi o tem ni bilo in ni nobenega dvoma, da bo naš narod stal, kakor vsikdar, zvesto na strani svojega vladarja, ako ta odloči, da treba zateči se do skrajnih sredstev, s katerimi razpolagajo vladarji. — To je bilo in je vseskozi naše stališče in to stališče je zavzemal dosledno tudi voditelj S. L. S. v javnosti. To je pravi patriotizem, ki ne pozna drugega smotra, nego blagor domovine, naroda, države in monarhije. To je bilo in bo stališče ogromne večine hrvatsko-slovenskega naroda.

S »patrioti« iz nemško-nacionalnega

in mažarskega tabora pa ne stopimo v nobene konkurenco. Ta konkurenca bi bila za naš narod poniževalna. In njihove denunciacije, njihova sumničenja, podtikanja in obrekovanja ne dosežejo niti naših — podplatov.

Z dr. Šusteršičem pa še enkrat ob sklepu zaključimo:

Slovensko ljudstvo je za mir in nihče ne more računati na simpatije našega ljudstva, ki brez potrebe kali ta mir in izživa nepotrebno vojsko. Mi se hočemo v miru kulturno in narodno razvijati, v okviru habsburške monarhije. To je vse jedro našega političnega čustvovanja.

Državni zbor.

Dunaj, 10. dec.

Vojaški zakoni.

Zbornica je danes nadaljevala razpravo o zakonu, ki določa podpore revnejšim družinam ob času mobilizacije. Temu zakonu ne nasprotuje nobena stranka. Ko bi kedaj morala vlada uporabljati ta zakon, bodo za prebivalstvo določene podpore velika tolažba. Seveda želimo, da bi nikdar ne bili prisiljeni v tak položaj.

Rusinski poslanec dr. K. Lewicki, je izrazil zadoščenje, ker je brambni odsek z dovoljenjem vlade izpremenil nekatere določbe v prid prebivalstvu. Govornik je izrecno naglašal, da bodo Rusini glasovali za ta zakon. S tem hočejo javno že danes izraziti, da bodo odločno stali na strani Avstrije, ko bi se zapletla v vojsko z Rusijo. Rusini ne krošnjarijo s svojim patriotizmom, kakor nekatere druge stranke. Govorili so še štirje govorniki. Jutri se prične podrobna razprava. Ta bi bila že danes končana, ker pa justični odsek ni še rešil predloge o dajatvah in služnostih za armado v času vojske, se zbornica ne mudi. Pred prazniki mora zbornica rešiti vse štiri vojaške predloge, proračunski provizorij in začasno podaljšati poslovnik. V konventu so danes zahtevali nekateri člani, da naj zbornica pred novim letom reši tudi službeno pragmatiko. Grof Stürgkh pa je izjavil, da je brez pokritja nova službena pragmatika nemogoča. Fin. načrt, ki ga je predložil dr. Steinwender, je zopet mrtvo rojeno dete. Grof Stürgkh je še dostavil, da je vlada izrekla zadnjo besedo glede voj. predlog. Vlada je dala več koncesij, dalje ne

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški pisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Tukaj so jima nakazali prostore nasproti divanu in onadva sta se postavila ob stolih. Kmalu se je začel glas godbe in v spremstvu prepevajočih žensk se je prikazal gospod Sinan, ki je počasi stopal po veliki dvorani. Čuden spreved je bil to; za ženskami so namreč prišli postarni dais v belih haljah, za njimi gospod Aldžebal sam, oblečen sedaj v krvavordečo, svečano oblačilo in z dragulji na turbanu.

Okoli njega so stopali štirje sužnji, črni kot ebenovina, ki je vsak držal plamtečo bakljo visoko v zrak, zadaj pa sta stopala dva orjaška stražnika, ki sta se postavila poleg njega, ko je sedel pod baldahin. Ko je stopal po dvorani so vsi vstali, se vrgli na tla, dokler se njihov gospodar ni vsedel, samo brata sta obstala pokonci kakor dve preživeli sredi padlih na bojišču. Ko se je vsedel med blazinami na enem koncu divana, je namignil z roko in nato so posedli tudi gostje in z njimi Godvin in Wulf.

Nastal je premor in Sinan se je nepotrpežljivo oziral po dvorani. Brata sta kmalu opazila, kaj je bilo temu vzrok. Na koncu dvorane, ravno nasproti tistemu, kjer sta onadva vstopila, se je prikazalo še več pevajočih žensk, za njimi pa je stopala v spremstvu štirih črnih bakljonošcev Rozamunda, za njo pa Masuda.

Rozamunda je bila videti kakor kraljica iz Jutrovega. Na glavi je imela krono iz draguljev, izpod nje pa je visel pajčolan, a ne tako daleč, da bi ji zakrival obraz. Z dragulji so bile tudi posute njene težke kite, oblačilo iz rožaste svile, njene gole, slonokošene roke in celo čevljički na njenih nogah. Ko se je bližala v svoji kraljevi lepoti, so gostje te čudne gostije strme upirali vanjo oči in se spogledovali. Nato pa so vsi vstali in se poklonili.

»Kaj to pomeni?« zamrmra Wulf Godvinu, ko sta se poklonila kakor ostali. A Godvin ni ničesar odgovoril.

Rozamunda je stopala dalje in Aldžebal je vstal, ji podal svojo roko ter jo posadil poleg sebe na divan.

»Nobenega iznenadenja ne pokazati!« je zamrmral Godvin, ko je vjel sva-reči pogled iz oči Masude, ki se je vstopila za Rozamundo.

Gostija se je pričela. Sužnji so te-
koti nemintja, prinašali posode s čud-

nimi, okusnimi jedili na male, vložene mize.

Godvin in Wulf sta jedla, dasi ne radi gladi; kaj da sta jedla, nista vedela, saj sta opazovala Sinana in nape-njala svoja ušesa, da vjameta vse, kar je izpregovoril, ne da bi bilo videti, da poslušata. Dasi je Rozamunda skušala ostati mirna in nebržna, sta opazila, da jo je bilo silno strah. Sinan jo je silil z jedmi in ona jih je morala vzeti. Ves čas pa se je oziral nanjo s svojimi divjimi očmi.

Nato so prinesli blagodišeče vino v zlatih kupicah; najprej ga je sam pokušil in ponudil Rozamundi. Ona pa je zmajala z glavo in zaprosila Masudo vode, češ, da se nikoli ne dotakne opoj-nih pijač; in prinesli so ji s snegom ohlajeno vodo. Tudi brata sta prosila vode; Sinan ju je sumljivo pogledal in zahteval pojasnila. Godvin odgovori po Masudi, da ju veže prisega, da se ne dotakneta vina, dokler se ne vrmeta v svojo deželo in ne izpolnita svoje nalo-ge. Na te besede je pomenljivo odvrnil Sinan, da je docela prav in dobro dr-žati prisego, boji se pa, da bosta morala vsled svoje prisige piti vodo do konca svojega življenja — besede, spričo ka-terih jima je upadlo srce.

Vino, ki ga je Sinan pil, se ga je kmalu prišlo in začel je mnogo govo-riti, on, ki je bil sicer zelo molčeč.

»Davi si srečal Franka Lozela,« je rekel Godvinu po Masudi, »ko si jezda-til po mojih vrtovih ter vzdignil meč nadenj. Zakaj ga nisi ubil? Ali je on boljši vojak?«

»Dozdeva se, da ni, saj sem ga ne-koč že premagal,« odgovori Godvin. »Tvoji služabniki so posegli vmes ter naju ločili.«

»Tako je,« odvrne Sinan; se že spo-minjan; imeli so tako povelje. Pa vzlic temu bi rad, da bi ga bil pobil, tega nevernega psa, ki se je drznil povzdigniti svoje oči k tej roži vseh rož, vajini se-stri. Ne boj se,« je nadaljeval in se obr-nil k Rozamundi; »ne bo te več žalil, kajti odslej si pod varstvom svetega znamenja,« in iztegnil je svojo drobno krvoločno roko, na kateri se je blestel prstan oblasti, in jo pobožal po roki.

Rozamunda pa je povesila glavo, da zakrije obličje, dasi na njem ni bilo rudečice, kakor si je on mislil, ampak gnjev in nemir.

Wulf je srepo strmел v Aldžebala, ki je imel glavo na srečo proč obrnje-no, in tako silen je bil srd, ki mu je vzkipeval v srcu, da mu je bilo, kakor da bi se mu neka megla delala pred očmi, in skozi to meglo je bil ta peklen-ski poglavar ljudstva morivec, oble-čen v žareče rudeče oblačilo, videti ka-kor s krvjo oškropljen človek. Iznenada mu je šnila misel, da bi ga umoril

more iti. Ako parlament sklene nove izpremembe, jih vlada ne sprejme. Gotove zgage pa bodo zopet jezikale o bizantincih. Enkrat za vselej naj si ti nergači zapišejo za uho: Svoje nauke razkladajte otročjem, ako vas hočejo poslušati.

Živinske bolezni.

Koncem seje je zbornica nadaljevala razpravo o nujnem predlogu grofa Lasockega o varnostnih naredbah proti živinskim boleznim. Danes je govoril tudi slovenski poslanec Brenčič, ki je odločno grajal navado, da mnogi govorijo o tem vprašanju, ki niti pojma nimajo o živinoreji. Govornik opozarja vlado na pristransko postopanje proti živinorejcem, ki v prepovedanem času vtihotapljuje živino iz okuženih krajev. Dogačajo se namreč slučajji, da posamezniki ne vedo o prepovedi in se tako nevede pregreše proti odredbam. V takih slučajjih naj bi oblastva ne postopala prestrogo. Živinorejcu zaplenijo živino, potem pa ga še ostro kaznujejo. Tako je neki reven viničar iz Haloz na Hrvaškem kupil kravo za težko prislužen denar. Mož pa ni vedel, da je bila izdana prepoved. Zasačili so ga in kaznovali za celo vsoto 217 K. V Gradcu pa je bil v enakem slučaju živinski prekupec kaznovan samo z globo 20 K, dasi mu je bila znana prepoved. To je vendar dvojna mera, odnosno krivica. Taki slučajji naj bi se ne ponavljali. (Pritrjevanje.)

Brambni odsek

Je danes rešil načrt zakona o naboru konj in vozov za armado. Ker je odsek sklenil nekatere izpremembe, poročamo o tem zakonu, ko pride na vrsto.

Državni želez. svet.

Včeraj je želez. minister razvil svoj program, po katerem hoče preosnovati upravo državnih železnic. Posamezna ravnanja morajo dobiti širši delokrog, da se razbremenijo želez. ministristvo in pospeši poslovanje uradov. Manj važne posle naj izvršujejo pač usposobljene osebe, ne pa višje in dražje plačani uradniki. Dalje hoče vlada skrbeti za strokovno izobrazbo v šolah in tozadevnih tečajih. Preskrbeti hoče, da bodo tovarni vlaki živili in drugo blago prevažali do prejemnikov, ne da bi vagoni zastajali na večjih postajah. Ta nedostatek se mora po možnosti odpraviti. Minister je zagotovil, da se letos tarifi ne bodo zvišali. Mogoče pa je, da se bodo v dogledni bodočnosti zvišali tarifi za osebni promet. Nato so poročali razni delegati, med njimi tudi poslanec Povše, o predlogih in sklepih v prejšnjih sejah 5., 6. in 7. decembra.

Obrtno-pospeševalni urad.

Včeraj so imeli sejo prisodniki obrtno-pospeševalnega urada v ministristvu za javna dela. Navzočih je bilo nad 60 članov iz vseh kronovin; Kranjsko sta zastopala načelnik kranjskega obrtno-pospeševalnega urada Kregar in poslanec dr. Žitnik. Dopolodne je dr. Exner, predsednik tehničnih preskuševališč in član gosposke zbornice predaval o pomenu tehničnih preskuševališč za razvoj trgovine in obrti. Dr. Exner je priznan večak, ki pazljivo zasleduje razvoj industrije in obrti v drugih državah, da bi uspehi in pripomočke udomačil tudi v Avstriji. Ima pa to slabost, da ne zna nehati s predavanji. Dve, tri ure govora

in roka mu je segla po mečevem ročaju. Godvin opazi grozo v Masudinih očeh, zagleda tudi Wulfovo roko in ugane, kaj se godi. Z naglo kretnjo svoje roke je vrzel zlato posodo raz mize na mramornata tla, nato pa je na glas zaklical v francoskem jeziku:

»Brat, ne bodi tako neroden; pobeti posodo, pa odgovorjaj gospodu Sinanu, kakor je tvoja dolžnost — mislim namreč v zadevi tistega Lozela.«

Wulf se sklone in pri tem se stregi, dasi je pravkar malo manjkalo, da ni zblaznel.

»Jaz želim,« je rekel, »usmrtiti tega človeka v tretji noči od danes, ako ga morem. Če se mi pa ponesreči, potem dovozi mojemu bratu stopiti na moje mesto.«

»Reš, pozabil sem bil,« je rekel Sinan. »Tako sem bil določil in to bo boj, ki ga želim videti. Ako on tebe pobije, potem mu stopi brat nasproti. Ako pa ubije obadva, potem mu pa nemara jaz, Sinan, stopim nasproti — po svoji šegi. Lepa gospica, ker ti je znano, kaj se ima vršiti, povej, ali te je strah videti to borbo?«

Rozamunda je prebledela, a odgovorila je ponosno:

»Čemu bi me bilo strah, ker rojnih bratov ni strah? Pogumna viteza sta, vzgojena za orožje, in Bog, ki je v njegovi roki osoda nas vseh — tudi tvoja, o gospod smrti — on bo čuval pravico.« (Dalie.)

ri, potem šele preide k stvari. Sicer pa moramo brez ovinkov priznati, da je mož res strokovnjak in da mu beseda teče gladko. Mnogim bi bilo ustrezno, ko bi take, res zanimive in poučne razprave dobili tiskane v roke.

Druga točka je bila rešitev prošnji obrtniških zadrug za denarne podpore, posojila in stroje. Ta točka je dala povod večurni razpravi in prepiru. Nekateri poslanci s Češkega so zahtevali, naj se te podpore razdele deželam po ključu davkov in prebivalstva. Ta ključ more veljati v teoriji, ne pa v praksi. Podpore se dovoljujejo zadrugam, ki se pošteno trudijo za dobrobit svojih članov, pa nimajo dovolj moralne in gnotne podlage in opore. Ako pa bi sprejeli nasvetovani ključ, bi zopet bogatejši in večje dežele posnemale smetano, revnejši pa prepuščale si ratko ali pa prazno latvico. Po tem ključu bi morali dosledno deliti tudi podpore po uimah poškodovanim, kar bi bilo krivično in bedasto. Znani dunajski Belo (hlavek) je privlekel celo češko-nemški spor v razgovor. Nekateri člani so zopet zahtevali, naj se vse prošnje obširno utemelje. Prošnja pa je povprek v vsaki seji nad sto. Ko bi urad opremil vsako prošnjo z vsemi podatki, potem bi morali sestavljati debele knjige. Škoda za denar. V uradu z vestno natančnostjo rešujejo vse prošnje. Ko so zrele za rešitev, jih predlože v seji. In pri tem naj ostane. Včeraj je bilo rešenih 107 prošenj. Med drugimi dobe: Čevljarska zadruga v Mirni na Goriskem strojev vrednosti do 8000 K, ki jih mora zadruga vrniti v desetih letih; dalje dobi 1000 K v pokritje obresti in 5000 K posojila. Mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano dobi elektro-motor v vrednosti 2000 K, ki jih mora odplačati v desetih letih. Sitar-ska in žimarska zadruga v Stražišču pri Kranju dobi 3000 K podpore. Sodarski zadrugi v Češnjici pri Selcih se prošnji za denarno podporo ne ugodi; pač pa dobi potrebnih strojev za 16.000 K. Ti stroji so že odposlani. Prošnja sodarske zadruge v Železnikih se odkloni. Vlada pravi, da je ta zadruga šele pred letom ustanovljena in se more združiti v češnjaško. Prošnja Jos. Berganta v Senčici se odkloni, ker ima ta oljarska zadruga premalo članov. Želbljarska zadruga v Kro-pi prošnje strojev. Urad hoče izdatno podpirati to zadrugo, zahteva pa primeren prispevek dežele. Pogajanja z deželnim odborom so v tiru.

Dalmatinski poslanec Biankini je ropotal, ker dva dalmatinska obrtnika nista dobila podpore. Že večkrat sem opozarjal, da dobivajo podpore samo zadruge, ne pa posamezni obrtniki. Mojstri in pomočniki morejo dobiti podporo le za učne tečaje. Biankini pa s tem ni zadovoljen, kakor sploh z nikomer. Popoldne so predavali dr. Wogrinz o strojnih zadrugah, dr. Faček o novem načrtu pridobitnih in gospodarskih zadrug. Min. svetnik Haas je poročal o vzgoji obrtniških vajencev.

Vojska na Balkanu.

Grška poročila.

Rim. Iz Valone se poroča, da vsako uro pričakujejo, da Grki mesto zasedejo. Ena grška divizija je zasedla Chimaro, ki leži 40 km južno od Valone.

Carigrad. Grški vojaki, ki jih je grško brodoge izkrcalo na Galipolu, so zasedli Sedubbaho.

Carigrad. Turško vojno brodoge je dobilo povelje, da odjadra v Egejsko morje. Štiri turške torpedovke, ki stoje pri Maidosu, so odjadrale proti Smirni. Pričakuje se bitka na morju.

Turška grozodejstva.

Carigrad. Begunci, ki dohajajo s Galipolija, potrjujejo, da so turški črnovojniki iz Turkestana in Lacistana z dovoljenjem generala Šefket Torgut paše nad 50 krščanskih vasi požgali. Turške zveri so strahovito mučile in klale kristjane.

Pred Odrinom.

Carigrad. Turško vojno ministristvo poroča, da so v bojih za Odrin padli trije majorji, 10 stotnikov, 14 nadporočnikov in poročnikov.

Razvrstitev srbske armade.

»Neue Freie Presse« poroča: Ko se je premirje sklenilo, so stale pri Bitolju štiri divizije prve prestolonaslednikove armade, ena divizija in ena brigada tretje armade sta prodirali čez Albanan, Tirano proti albanskemu obrežju; dve močni brigadi četrte armade sta stali v ozemlju Medua-Leš-Drač; dve diviziji druge armade pred Odrinom, v Sandžaku je stala močna brigada četrte armade, ostale čete tretje in četrte armade so bile razdeljene v zasedenem ozemlju. Večina prestolonaslednikove armade se je od takrat z železnico prepeljala iz Bitolja nazaj v Srbijo in stoji zdaj med Belgradom in Nišem. Srbe, ki stoji ob al-

banskem obrežju, prepeljejo grško ladje, če bo potrebno, v Solun, iz Soluna se pa vrnejo po železnici v Belgrad. Brigada, ki stoji v Sandžaku, se ojačuje s Srbi iz Sandžaka in je pripravljena, da odrine na bosensko mejo. Srbska vlada je pozvala pod orožje moštvo III. reda in vse rezervne častnike. Organizirajo se tudi vstaške čete.

O položaju.

Danes došla poročila o položaju niso vznemirljiva in se lahko trdi, da se je položaj zdato omilil. Včeraj so pa listi tekmovali z vznemirljivimi poročili, ki jih, kar se mora podčrtati, najbolj širijo spekulanti na borzi. Ti niso bili nič kaj zadovoljni, da so voditelji avstrijskih državnih financ najeli posojilo 125 milijonov kron v Ameriki, dasi imajo domače avstrijske banke veliko denarja. Denar bi se bil lahko dobil tudi doma, a avstrijski državni finančniki vodijo že dolgo časa tih boj proti domači veliki financii, ki se s tem maščuje, da tlači kurze avstrijskih papirjev.

Kriza sama je popustila. Iz Rusije dohajajo miroljubna poročila, kakor so tudi poročila iz Srbije sorazmerno precej pomirljiva.

Došla so sledeča poročila:

Berolin. »Tageblatt« poroča iz New Yorka: Avstrijska vlada je zagotovila new-yorške banke, ki so 9. t. m. prevzele zakladnih zadolžnic za 25 milijonov dolarjev, da ni pričakovati vojnih zapletljajev.

Dunaj. Cesar zasliši v četrtek srbskega poslanika Simića v poslovični avdijenci.

Budimpešta. Iz avtentičnega dunajskega vira poroča »Budapester Tagblatt«: Ruski vodilni krogi so se odločili po treznem premisleku za mirovno politiko. Rusija se je umaknila. Srbija je ostala glede na svojo albansko politiko izolirana. Guverner Albanije postane francoski princ Duc de Montpensier.

London. »Westminster Gazette« sodi, da se ne sme sklepati, da je zmagała vojna stranka, ker sta Auffenberg in Schemua odstopila. Odstop se mora marveč tako tolmačiti, da je zmagała miroljubna stranka.

Dunaj. V puljsko pristanišče je došla nemška mornariška divizija z dreadnoughtom »Goeben«. Sodijo, da pripravljajo demonstracijo proti Srbiji ob obrežju Jadranskega morja.

Belgrad. Ni še gotovo, če Pasić odpotuje k mirovnim pogajanjem.

× × ×

MIROVNA POGAJANJA.

Bukarešt. Danev je tu poizvedaval o željah Rumunije. Izjavil je, da se prično pogajanja o rumunskih zahtevah po miru s Turčijo; tu pa žele, da naj se še med mirovnimi pogajanjmi rešijo zahteve Rumunije.

Bukarešt. Danev je odpotoval na Dunaj, kjer ga zasliši Berchtold, z Dunaja potuje v Berolin, kjer konferira s Kiderlen-Wächterjem, nato pa potuje v London.

Bukarešt. Ruski veliki knez Nikolaj Mihajlovič je došel s sijajnim spremstvom v Bukarešt. Na kolodvoru so ga sprejeli kralj, princa Ferdinand in Karol ter vsi ministri.

Carigrad. Turški pooblašcenci Rešid-paša, general Salih paša, Osman Nizami paša, polkovnik Ali Rica in tajnik Rešid Saffed so odpotovali čez Konstanco v London.

Pariz. »Echo de Paris« poroča, da je 10. t. m. zaslišal Poincaré črnogorske, 11. t. m. pa zasliši srbske delegate, ki potujejo k mirovni konferenci v London.

Brindisi. Veniselos se je pripeljal z grškimi delegati v Brindisi. Laškemu zunanjemu ministru je odposlal brzojavko, da ga zelo spoštuje in da obžaluje, ker se mu ne more osebno zahvaliti radi njegove izjave o otokih. Di San Giuliano mu je pri-srčno nazaj brzojavil.

× × ×

KONFERENCA POSLANIKOV VELEVLASTI V LONDONU.

Budimpešta. Londonske konference se poleg poslanika grofa Mensdorfa udeleži tudi bivši skupni finančni minister baron Burian.

Berolin. Tu londonski konferenci ne pripisujejo velike važnosti. Upajo le, da se vse velevlasti izrazijo za samostojno Albanijo in ji določijo meje nasproti Črnigori in Grški.

Pariz. Absolutno gotovo je, da bo predsedoval konferenci poslanikov Grey. Konferenca ne bo odločevala, marveč le pripravila formule, ki se pozneje predlože Evropi v končno rešitev in bo revidirala sklepe balkanskih držav.

× × ×

BELGIJSKA VOJAŠKA PREDLOGA.

Belgijski vojni minister zahteva, da mora biti nova vojna postava, ki zagotovi Belgiji 500.000 močno armado, še do Božiča sprejeta. Belgija se, ko se izvede vojaška preosnova, obrne na velevlasti z vlogo, da naj ji zagotovijo nevtralnost in sklene zvezo z Nizozemsko.

Prva vojna smrtna žrtev v aeroplanu.

Prvi je bil ustreljen v aeroplanu ob bojih pri Cataldži vojaški aviatik dr. Jules Constantin, asistent slavnega kirurga Doyena, ki je, ko je izbruhnila vojna na Balkanu, stopil v bulgarsko službo. Dr. Constantinovi drzni poleti v zrak so izzvali občudovanje bulgarske amade. Car Ferdinand je pred Cataldžo dr. Constantina odlikoval in mu sam pripel svetinjo hrabrosti. Dr. Constantin je med drugim metal iz zraka petarde na turško armado. Tisti dan, ko se je pred čataldžkimi utrdbami bila zadnja praska, je poletel dr. Constantin iz Sume, čez pol ure so aeroplan zopet videli. Ko je aeroplan padel na zemljo, so našli v njem dr. Constantina mrtvega. Ranjen je bil na prsih, roko oboroženo z revolverjem, z njo je pa krčevito držal kr-milo. Peruti aeroplana so bile po kroglih večkrat preluknjane, kar je dokazalo, da je krožil dr. Constantin nad utrdbami in sicer se je dvignil 1220 metrov visoko, kakor je to beležil registrirajoči barograf. Turki so streljali nanj; ko je bil drzni aviatik zadet, je moral ustati, da če motor odpove, pade nazaj v bulgarsko taborišče. Umira-joči hrabri mož je tudi dosegel, kar je nameraval. Mrtvega je ponesel aeroplan nazaj med svoje tovariše.

Demisija Auffenbergova in Schemue.

Budimpeštanski dopisnik »N. Wr. Tagblatt« z avtentične strani poroča, da tisti napačno sklepajo, ki sodijo, da so se radi izpremembe na najvišjih vojaških mestih hipoma izpremenile politične tendence monarhije in da je takozvana vojna stranka zmagała. Avstro-ogrška politika je spočetka sem smotrena in jo osebne izpremembe ne izprememene. Naglašja se, da je baron Conrad bolj bojevit, kakor njegov prednik. Vitez pl. Auffenberg je bil zato prisiljen odstopiti, ker se je že več časa nahajal z vsemi faktorji monarhije v nesoglasju, kar se tudi razvidi, ker je vedno in ob vsaki priliki oddal separatni votum in hotel nekaj drugega izvesti, kakor ostali faktorji, ki jim je vodstvo poslov monarhije izročeno. Nastopil je tudi najvišjemu voditelju monarhije, prestolonasledniku nasproti. Osebito v sedanjem zunanem položaju, ko je potrebno soglasje vseh faktorjev na odgovornih mestih, je zmaga-lo stremljenje, da naj bi bili činitelji vodilnih mest solidarni v vseh vprašanjih. To so vzroki Auffenbergove demisije. Kar pa tiče izpremembe v generalnem štabu, ni bilo nikdar nameravano, da vodi pl. Schemua več časa generalni štab, marveč da hrani le prostor svojemu predniku baronu Conradu. Niso šele zdaj sklenili zopet poveriti Conradu vodstvo generalnega štaba. Po letošnjih manevrih se je to mnenje še okrepilo, ko je baron Conrad s posebnim taktom rešil svojo nalogo v Bukareštu. Viteza Kroatina ogrski parlamentarni krogi zelo cenijo in je najpopularnejši general na Ogrskem.

»Militärische Korrespondenz« poroča, da je Aleksander vitez pl. Kroatin že imenovan za vojnega ministra.

Aleksander vitez pl. Kroatin je sin podpolkovnika. Rojen je bil 12. septembra 1849. v Olomucu, absolviral je artiljerijsko akademijo in je postal l. 1869. poročnik. Novembra 1873. so ga povišali za nadporočnika in ga pridelili tehničnemu in upravnemu vojaškemu odboru. Ker je dve leti studiral na dunajski tehniki, je učil kemično tehnologijo na višjem artiljerijskem in ženij-skem tečaju. Služil je nato kot stotnik in major, dokler ni bil l. 1870. imenovan za poveljnika artiljerijske kadetne šole. Kot polkovnik je poveljeval 7. kor-nemu artiljerijskemu polku, novembra leta 1896. so ga imenovali za načelnika 7. oddelka v vojnem ministristvu, kjer je avanziral do feldcajgmojstra in postal prvi sekcijski načelnik in namestnik voj. ministra. Kroatin je reorganiziral artiljerijo; v parlamentarnih krogih je priljubljen in je parlamentarno jako dobro rutiniran.

O odstopivšemu načelniku generalnega štaba pl. Schemua se poroča, da postane poveljnik 14. armadnega zbora.

V Nemčiji je vzbudilo izredno pozornost, ker sta Auffenberg in pl. Schemua odstopila. V Berolinu pa sodijo, da izprememba na najvišjih vodilnih mestih ne more vznemirjevalno vplivati, ker se spor s Srbijo kmalu poravnava.

Ogrski domobranski minister Hazai je o demisiji Auffenberga in Schemue izjavil, da ni v nikakem stiku z zunanjim položajem, ki je »miren in dober«.

Budimeštanski »Az Est« poroča, da namerava tudi zunanji minister grof Berchtold odstopiti. Ogrski politični krogi z ozirom na to poročilo izvajajo, da so vprašanje o Berchtoldovi demisiji pač razmotrivali, a da je zdaj Berchtoldov odstop izključen. Pač je podal

grof Berchtold demisijsko, a cesar je ni sprejel, od takrat se pa ni nič pripetilo, kar bi upravičilo diskusijo o Berchtoldovem odstopu.

Conrad pl. Hötzen, novi načelnik avstrijskega generalnega štaba.

Dnevne novice.

† Velikodušen dar narodu ob grobu plemenitega moža. Vodstvo »Slovenske Straže« je danes prejelo naslednje odlično pismo: Po želji blagopokojnega mojega očeta gospoda Valentina Krisperja mi je čast za namene velecejenega Vašega društva izročiti vsoto tisoč kron in želim, da bi ta skromen dar bil v prid narodu slovenskemu, kateremu je bil moj rajni oče vedno zvesto udan. Izvolite sprejeti izraz mojega odličnega spoštovanja — dr. Valentin Krisper. V Ljubljani, dne 11. decembra 1912. — Nimamo dovolj izrazov, da bi se zadostno zahvalili za ta dar, ki ga je dalo narodu pošteno slovensko srce. »Sloven. Straža« bo zvesto, trajno hranila spomin na odličnega rojaka, ki pri slovesu od sveta želi s plemenitim darom pomagati narodu do lepšega razvoja. Hvala in slava!

† Sovraštvo proti slovanstvu se v sedanjem političnem položaju vedno bolj kaže. Prvo violino godejo zdaj Mažari. Brž ko so izvedeli za demisijskega ministra in šefa generalnega štaba, so spravili to v svojem »Pešti Hirlapu« v zvezo s tem, da je treba izvršiti »strašen udarec proti srbskemu ljudstvu in srbski dinastiji«. Ni nobenega dvoma, da v teh besedah ne odmeva toliko skrb za prestiž Avstrije, kolikor brezmejno sovraštvo do jugoslovanskega naroda, ki se je popolnoma otresele turške jarma in gre nasproti lepši bodočnosti. Pa tudi s stališča avstrijskih interesov ni razumeti, zakaj naj se podajajo take grozljive izjave, kakor jih konstruira zdaj fantazija Ogrov in Nemcev. Mi smo vendar močna država, ki imamo za seboj še močnejšo Nemčijo, in lahko svojo zadevo s Srbijo rešimo brez takega šuma, kakor si ga želi mažarska in nemška žurnalistika. Srbija krvavi na ranah, zadanih ji po vojski, ki je stala silno veliko žrtev, mo rabila veliko časa, da si opomore, ima večji del svoje vojske pri Čataldži, čemu potem pretiti s »strašnim udarcem«, ki naj »uniči srbsko dinastijo« in celo »vse srbsko ljudstvo«? Srbija se bo hočeš nočeš morala udati, ker ni verjetno, da bi jo Rusija mogla vojaško podpirati. Sovražno pisanje mažarskega in nemškega časopisja bo imelo le to posledico, da se bo nasprotstvo med Srbijo in našo državo še povečalo. Srbija se bo udala, a sprijaznila se z nami ne bo, ako bodo Mažari in Nemci kazali tako brutalno svoje sovraštvo napram Slovanom. Kar se pa tiče Velike Srbije, je najboljšje protisrbedstvo to, da Avstrija združi Slovence in Hrvate in ustvari avstrijsko jugoslovansko državno enoto pod Habsburžani. Na ta način bi mi postali most in kot posredovalec bi omogočili prijateljsko razmerje s srbsko državo. Nastala bo tekma med avstrijskim in srbsko Jugoslavijo na kulturnem in gospodarskem polju, tekma, ki bo tako Avstriji kakor Srbiji koristila. Morebiti bodo merodajni krogi uvideli, da je to boljša rešitev jugoslovanskega problema nego marcialni članki »Reichspost«, »Armeeblatta« in »Pešti Hirlapa«. Zdaj tega na Dunaju še niso uvideli, upajmo, da bodo. To je naše stališče v tem vprašanju.

† Nemci in jugoslovanski patriotizem. Nedvomno velik uspeh balkanske vojne je, da je razgalila strupeno sovraštvo nemstva, posebno avstrijskega nemstva do Jugoslovancov sploh. Kakor je skoro vsa nemška žurnalistika ob izbruhu vojne imela za plemenito in vzvišeno idejo, za katero so šle junaške armade v boj proti svojemu političnemu ubijalcu in skrunilcu, le zaničevanje in celo psovke, tako se sedaj ta družba, ko jo je vojna zgodovina postavila na sramotni kamen, danes zaletava v nas avstrijske Jugoslo-

vane, podtikajoč našim srčnim čutilom ob sijajnih zmagah naših bratov nič manj kot veleizdajalstvo. Treba je enkrat izpregovoriti odločno besedo! Ali sme res tradicionalno zvestobo Slovencev in Hrvatov do Habsburga, ki jo enoglasno priznava, opljuvati že vsak teutonski nacionalec ali pa nemški burš? Bridka ironija je, da se drzne celo najhujša garibalbinska družba pod plaščem lojalnosti psovati — Hrvate, to težko preizkušeno stražo monarhije na jugu, kakor navadne izdajalce. Pa kaj hočemo izgubljati besede! Naša zvestoba je tako vzvišena, kri, s katero smo jo neštetokrat oškropili, tako sveta, da bi avstrijski Jugoslovani omadeževali svoje junaštvo, ko bi se glede tega prerekali z nizkotnim nemškim in drugim takim papirjem! Kar se pa tiče naše narodne zavesti in zgodovine, ne bomo poučevali turkofilskih Nemcev, ki ne morejo, oziroma nečejo razumeti, kaj za pomeni beseda Turek v naših srcih. So spomini na krvave čase, ki se vtisnejo v dušo celim rodovom in so tem silnejši, čim hujše in groznejše je bilo trpljenje. Nemci so si zapomnili do danes dobo Švedov in Francozov, neprimerno hujšega divjanja Turkov pa niso občutili razen epizode leta 1683. prav nič. Vsa grozna teža turških grozovitosti v Evroni je ležala na Jugoslovanih. Poleg Hrvatov, ki so več kot 300 let morali odbijati najsilovitejše navale izlama na Avstrijo in Nemčijo ter v ta namen žrtvovali svoje življenje, premoženje in sploh ves kulturni napredek, so tudi slovensko zemljo nemalokrat teptala turška kopita in močila kri zaklanih sinov in hčera. Spomin na turške čase živi še med našim narodom, je osvedočen v mnogih povestih, v narodnih pesmih in pravljicah. Usoda, ki smo jo tudi mi delili z našimi balkanskimi brati, nas je še bolj združila; odtod naše simpatije do njih; naša skromna denarna pomoč ranjenecem; naše veselje vsled sijajnih zmag in tudi — ponos, da smo Jugoslovani!

† Darovi za ranjence in sirote na Balkanu. Iz zbirke našega upravištva smo doslej odposlali na Balkan že 8000 kron. Vsled velikega navala raznih denarnih pošiljatev in naročil more naše upravištvo darove za ranjence in sirote sprejemati le še do ponedeljka, dne 16. decembra, potem naj se vsi darovi odpošiljajo na »Apostolstvo svetega Cirila in Metoda« v Ljubljani, Semeniška ulica. Pri vsaki pošiljati naj se naznači namen pošiljatve.

† Nujni predlog. V večerajnji seji državnega zbora je poslanec M. Mandić s tovariši vložil nujni predlog za državno podporo po toči in po suši oškodovanemu ljudstvu v občini Ocizla-Klanec, politični okraj Koper.

† Zopet aretacija v Zagrebu. V Zagrebu so aretirali uradnika deželnega računskega urada Dušana Stakića, ker je prenavdušeno govoril o Srbiji.

† Častnim občanom občine Vodice na Gorenjskem je imenoval občinski odbor v Vodicih v svoji seji 1. decembra t. l. č. g. Andreja Širaj, (sedaj) župnika na Savi ob južni železnici — vsled njegovih nešteti in velikih zaslug na združnem polju v omenjeni občini.

† Slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi priredi v četrtek dne 12. decembra 1912 drugi občni zbor.

† Prevzemnikom odvetniške pisarne rajnega g. dr. Janko Vilana v Radovljici je določila odvetniška zbornica kranjska g. dr. M. Pirca, odvetnika v Ljubljani.

† Mrtvega so potegnili iz Idrije blizu žgálnice dne 10. decembra 25letnega maršnika Ivana Zupančiča. Ponesrečeni je bil večer poprej hudo razburjen.

† Za izletnike. Kdor hoče napraviti prekrasen izlet, naj pohiti na Planino — Sv. Križ pod Golico, kjer je prekrasno vreme. Opoldne je na solncu 25 do 30 C stopinj gorkote.

† Nevarno je obolel, kakor se nam poroča, odvetnik g. dr. Kušar v Kranju.

† Državna podpora v znesku 2094 kron je dovoljena novi župni cerkvi Lurške Matere božje v Poljsniku. Cerkevno predstojništvo se tem potom najtopleje zahvaljuje gospodu državnemu poslancu Povšetju, ker je prošnjo podpiral na višjem mestu.

† Smrtna kosa. V Celovcu je umrl juvelir Wagenpfeil, star 41 let. — Umrl je v Gorici bivši kavarnar Stefan Pavšič.

† »Bombe« v goriškem slovenskem hotelu. »Soča« poroča: Hotel pri »Zlatem jellenu« je zaprt. Ali so delali inventuro ali kaj, ne vemo, toda vemo, da so našli — bombe. Kot blisk je šlo po mestu med Lahi: bombe so našli pri »Jellenu«! In kaj je bilo? Tam so dobili par pušk in nekaj patron, last par lovev. Ne vemo, kdo je imel to srečno misel, nesti vse to v vojašnico na Travnik. Tam seveda se je vsa

stvar pojasnila in razpočile so se vse »bombe«, katerih je bilo polno po ustih laškega meščanstva.

† Društvo slovenskih trgovskih potnikov vabi vse člane in tovariše na IV. redni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 26. t. m. ob 9. uri dopoldne v salonu hotela »Ilirija«.

† Letošnji božični semenj v Ormožju bo v ponedeljek dne 23. decembra 1912. P. n. gg. prodajalci in kupovalci se na ta semenj vljudno vabijo.

PROTI JEZUITOM V NEMČIJI.

Okrajni urad v Fierzheimu je prepovedal predavati jezuitu patru Cahauszu o predmetu: Resnica o jezuitih.

Ljubljanske novice.

† Božičnico priredi »Krščanska ženska zveza« gojencem »Dnevnega zavetišča« v Rokodelskem domu v četrtek, dne 12. decembra, ob 5. uri.

† Govorniškega kurza S. K. S. Z. danes ne bo, ker je voditelj zadržan.

† Gostovanje gospoda Cammarote. Jutri v četrtek (za abonente par) poje vlogo Alfreda v Verdijevi operi »Traviata« gosp. vitez Cammarota, član hrvatskega deželne gledališča v Zagrebu. — Danes v sredo ob šestih tretja dijaška predstava »Sodnik Zalamejski«.

† Predavanje v Trnovem. Jutri, v četrtek, 12. t. m., bode predavanje v Slov. gospodarskem in izobraževalnem društvu, Konjušna ulica šte. 4. Začetek točno ob 8. uri.

† Slovenski zdravniki dr. Šlajmer, dr. Tanjšek, dr. Krajec, dr. Oražen, dr. Kučera so se vrnili iz Niša v Ljubljano.

† Gradnja zbiralnih kanalov. V bližnjih dneh se v celim obsegu začne dela za zgradbo kanalov zbiralnikov, ki bodo v zdravstvenem oziru največje važnosti za naše mesto. Segali bodo od Sredine na Prulah do prisilne delavnice in od Kolezije do izteka Gradaščice. Prenarediti bo treba v to svrho iztoke cestnih in hišnih kanalov. Na Poljanskem nasipu pri šentpeterskem mostu so se pripravljala dela že začela.

† Potresna opazovalnica in brezžična brzojavna postaja v Ljubljani se izdatno razširi in izpopolni. Opremi se z vsemi pripravi za brezžično brzojavljenje. Dalje dobi aperiodično horizontalno nihalo z galvanometričnim daljnopisom od kneza B. Galitzina; temu instrumentu se je na mednarodnem seizmološkem kongresu v Manchesteru leta 1911. priznalo prvenstvo kot najzanesljivejšemu in najpopolnejšemu med vsemi seizmometri. Postaja dobi tudi popoln observatorij za meteorologijo. Celokupni zavod bo lahko tekmoval z enakimi napravami na vseučiliščih.

† Ujel se je. Danes dopoldne se je pripeljal v Ljubljano neki Stefan Nemsi, rojen leta 1894. v Olšorady na Ogrskem ter pristojen v Nagy Beke-reck, katerega je na kolodvoru službojoči nadstražnik Nikolaj Večerin ustavil in legitimiral. Fant je priznal, da je na Reki svojega gospodarja za malo vsoto ogoljufal, potem je pa krenil proti Ljubljani. Nadalje je tudi priznal, da je svojemu očetu ukradel 560 K denarja, za kar je bil na Ogrskem aretovan in obsojen v enoletno ječo. Meseca junija je iz zapore pobegnil v Srbijo, od tam pa prišel na Reko, kjer si je poiskal službe, a ker mu tudi tam ni ugajalo, se je hotel izseliti v Ameriko. — Isti stražnik je sinoči prijel leta 1893. v Selu pri Semiču rojenega Stefana Strausa, ki se je hotel izseliti v Ameriko ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Ta je bil pa precej navihlan. Vzel si je retourni vojni listek do Otoč, kupil voščeno svečo ter delal stražniku, da jo nese blagosloviti. Denar v znesku 400 K je imel njegov brat, ki je v Ameriki že bil in zopet potuje tja. Pa vsa ta zvijača mu ni nič pomagala. Oba Stefana so izročili sodišču.

† Za domačo učiteljico dobi takoj dobro mesto gospodična, ki je dovršila učiteljšče in ki bi poleg nemščine bila zmožna nekoliko poučevati tudi francoščino. Ponudbe na naše uredništvo.

Šlajerske novice.

† Razstava v Mariboru. Prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m. ob pol 12. uri se vrši v stolnem župnišči slovenska otvoritev razstave letošnjih izdelkov družbe »Vednega čiščenja«. Razstava je vsakomur pristopna od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer.

† Detomorilka. Iz Ormoža: Gostilničarjev sin Jože Zoglmeier je hotel s hlapcem izprazniti jamo za gnojnico. V jami pa sta našla otroško truplo. Takoj je padel sum na dekle, katera pa je dejanje tajila, pozneje pa ga je morala priznati. Vendar pa je niso mogli

natančneje zaslišati, ker leži bolana za mrljico.

† Mojster in pomočnik. Jože Bregant, kovaški mojster v Spodnjih Hočah, se je nekaj spril s svojim pomočnikom Janezom Bricmanom, katerega je s kladivom dvakrat tako močno udaril po glavi, da mu je prizadjal močne poškodbe. Bricman je moral oditi v bolnišnico.

† Umrl je v Gradcu vpokojeni namestniški podpredsednik dvorni svetnik baron Hammer-Purgstall, star 60 let.

† Nehvaležni prenočevalec. K posestniku Matiji Grajšaku v Marnem pri Laškem trgu je prišel rokodelski pomočnik; prosil ga je za večerjo in prenočišče, kar mu je Grajšak dovolil. Pomočnik je pa ponoči izginil. Prej pa preiskal vse Grajšakove omare in odnesel precej denarja in drugih stvari. Dozdaj tatu še niso prejeli.

Razne stvari.

† Vojaška straža ustrelila črevljarja. Pri Neretnu, Moravsko, se je vojaški straži, topničarju Vamusch, 9. t. m. približal neki mož. Vojak je trikrat zaklical: Stoj!, a ker mož ni ubogal, je dvakrat ustrelil nanj in ga obakrat zadel. Mož je padel, a vstal in zopet šel proti topničarju, ki ga je na to s tretjim strelom usmrtil. Pri mrljicu niso dobili nič orožja in nobene sumljive stvari. Dognali so, da je Vamusch ustrelil 39letnega črevljarja Franca Kalapa, ki je kratko prej, ko je bil ustreljen, še v neki gostilni popival.

† Potres, dva sunka, so čutili v okolici Bolca na Tirolskem.

† Štiri otročiči zgoreli. V vasi Stolz, pruska Šlezija, so zgoreli štirje otroci, ki so se igrali z žgigalicami.

† Ne spati v zakurjenih sobah! V Neustadtu, Koburg, je mestni uradnik Grempl, predno je šel s svojo rodbino šestih oseb spat, naložil v peč koks. Ko se je zjutraj prebudila 12letna hčerka, sta bila oče in oba brata mrtva, mati in obe sestre pa nezvestni.

† Dve osebi zgoreli sta ob požaru neke trinadstropne hiše v Kostromi.

† Člani ruskega dvornega sodišča v verigah. V Viborgu je bilo šest članov dvornega sodišča povabljenih k preiskovalnemu sodniku, a ker se vabilu niso odzvali, jih je ukazal preiskovalni sodnik aretirati in vkljenjene prepeljati v Peterburg.

† 15letni morilec. V Rogačici, Bosna, so aretirali 15letnega Obrenovića, ker je umoril nekega otroka.

† Povoženi vseučiliški profesor. Na Dunaju je 10. t. m. povozil poštri voz 84letnega emeritiranega vseučiliškega profesorja S. Sterna, ki je zelo poškodovan.

† Velika železniška nesreča. V Wormsu je zavozil osebni vlak v neko lokomotivo. Strojevodja osebnega vlaka je mrtev, deset potnikov je nevarno ranjenih.

† Nov brzostrelen top. V Bourgesu so Francozi preizkusili nov top, ki je v 20 minutah 250krat ustrelil.

† Novi vatikanski knjižničar. Sv. Oče je imenoval po umrlem kardinalu Capeceletu kardinala Rampolla za vatikanskega knjižničarja.

† Na Tirolskem imajo toliko snega, da je telefonska zveza zlasti med Inomostom in severnimi tirolskimi kraji pretrgana.

† Prepovedani srbski listi na Ogrskem. V Belgradu izhajajoči srbski listi »Samouprava«, »Stampa«, »Balkan«, »Srpske Novine«, »Trgovinski Glasnik« in še nekateri drugi časniki ne smejo čez ogrsko mejo. Ogrski poštni uradi so dobili ukaz, da morajo z njimi kakor s prepovedanimi tiskovinami ravnati.

† Izgubljena hči — milijonarka. V tovarno milijonarja Webstra v New Yorku sta prišla pred tedni prositi za delo dva stara človeka: mož in žena. Delo sta tudi dobila, med uslužbenci se je pa takoj opazila velika podobnost med to staro in pa tovarnarjevo soprogo. Stvar je končno prišla na ušesa tudi Webstru, ki je vedel, da je bila njegova žena kot 16letno dekle s silo odpeljana od starišev, ki jih potem ni več videla. Začel je natančne preiskave v tem oziru in dognal, da so njegovo ženo, ki je bila doma na Ruskem-Poljskem, odpeljali cigani, nato jo pa prodali neki družbi potujočih artistov, s katerimi je prišla tudi v Ameriko. Tu je pustila družbo in dobila tajniško službo pri nekem Websterovem prijatelju. Tu jo je Webster spoznal in jo čez par mesecev poročil. Ko je Webster napravil skupaj vse te podatke, je poklical delavsko dvojico in vprašal, odkod sta. Povedala sta mu, da sta z Rusko-Poljskega. Na nadaljna vprašanja sta tudi povedala, da jima je bila pred 15 leti ukradena nedorasla hčerka Katja, ki je nista mogla več najti. Pred dvema letoma sta se tudi sama podala po sveto za zaslužbom in prišedši v Ameriko veliko prestala. Sedaj sta zadovoljna, ker upata, da sta pri Webstru dobila trajno delo. Webster je vprašal star-

ko, ako bi spoznala svojo hčer. »Tako je bil odgovor. Nato je tovarnar dvojico smehljaje odpustil, na dvorišču pa je čakala na nju mlada bogata gospa: Pogledajo se in mati veselo zakliče: »Katja!« Bila je res Katja, izgubljena hči, sedaj milijonarka.

Telefonska in brzojavna poročila.

IZBOLJŠAN POLOŽAJ.

Dunaj, 11. decembra. Danes se je vršil pod predsedstvom cesarja posvet ministrov, katerega so se udeležili: Berchtold, Krobatin, Conrad, Stürgkh, Georgi, Zaleski. Po posvetu je finančni minister poročevalcu »Slovenca« izjavil, da danes zunanji položaj znatno mirnejše presoja.

Dunaj, 11. decembra. Ministrskega posveta se je udeležil tudi prestolonaslednik. Cesar je vprašal ministre glede zunanjega političnega in finančnega položaja. Zunanji položaj se presoja mirno.

ZAHTEV AVSTRIJE.

London, Dr. Dillon piše v »Daily Telegraphu«, da bo Avstrija na konferenci poslanih sledeče stališče zavzela: 1. Avstrija odklanja diskusijo o cesiji kakršnegakoli dela albanske obali kakih balkanskih vlasti. Avstrija ne dovoli v tem oziru nobene diskusije, kvečjem le diskusijo o mejah Albanije, izključivši obal. 2. Zahteva, da Srbija odkrito izjavi, da bo albanske meje spoštovala. 3. Avstrija zahteva, da se v polni meri upošteva njeni interesi pri modifikacijah, ki se bodo vsled turških teritorialnih cesij izvršile pri orientalskih železnicah. Ali bi morali novi posestniki garantirati nemoten obrat ali bi morala družba železnico prodati. 4. Avstrija zahteva revizijo trgovinskih pogodb s Srbijo in Bulgarijo, ki bi vsaj Avstrijo vsled teritorialne izpremembe, ki zadene njene dosežanje turške trge, primerno kompenzirala.

STALIŠČE RUSIJE JE ZNANO.

London, 11. decembra. »Morningpost« ima iz najvišjih krogov sledeče informacije: Stališče Rusije je vsem vevlastim in tudi Avstriji dobro znano. Sasonov je Avstriji najprej predlagal sporazum na podlagi statusa quo. Ko se je ta podrl, je Sasonov Avstriji predlagal, naj se vevlasti izrečejo, da so na Balkanu desinteresirane. Avstrija tega ni sprejela zaradi Albanije. Rusija je Srbiji svetovala zmernost, a Avstrijo tudi obvestila, da smatra srbsko pristanišče za življenjski interes slednje. Ker je Avstrija izjavila, da ne more dovoliti političnega dohoda Srbije k Adriji, se je Rusija zaradi miru udala, zahteva pa slejkoprej, da mora prosti dohod Srbije do Adrije garantirati popolno gospodarsko neodvisnost in tudi popolnoma nemoten uvoz orožja in municije. Rusija pričakuje, da bo Avstrija tudi kaj odnehal in se pokazala nasproti Srbiji velikodušno, ker ji to gotovo ne bo v škodo. Sicer pa v Peterburgu verujejo v mir in različni pojavom v Avstriji ne pripisujejo drugega pomena kakor tega, da izvirajo iz želje, manifestirati, da je Avstrija še vedno velesila, česar pa nobeden ne taji.

NOTA SRBIJI?

Praga, 11. novembra. »Bohemia« je z Dunaja izvedela: Avstro-ogrski poslanik Ugron je dobil nalog, da 11. t. m., to je danes, izroči srbski vladi noto, v kateri se bo srbska vlada na energičen način vprašala, ali hoče svojo politiko spraviti v sklad z avstrijskim stališčem ali ne. Nota pa ne bo imela značaja ultimata. Upajo, da se Srbija vsled nevtarnosti Rusije uda.

IZJAVA SRBSKEGA DELEGATA NOVAKOVIČA.

Dunaj, 11. decembra. »Zeit« poroča intervju s srbskim delegatom Novakovičem, ki se je skozi Dunaj odpeljal v London. Novakovič je izjavil, da je situacija brez dvoma jako resna, in da on, kakor vsi drugi razumni možje v Srbiji, obžaluje, da se je razmerje med Avstrijo in Srbijo tako slabšalo, da je zdaj že skoro nemogoče to nasprotstvo poravnati. Vendar bi se on ne upal še trditi, da ni še nemogoče najti način, kako skrajne posledice zabraniti.

IZJAVA AVSTRIJSKEGA POSLANIKA MERCYA O POLOŽAJU.

Rim, 11. decembra. »Tribuna« objavlja intervju z avstrijskim poslanikom v Rimu, Mercyem, ki izjavlja, da Srbija lahko dobi trgovinsko pristanišče ali v Draču ali v Sv. Ivanu Medua, teritorialne politične posesti pa ne, s čimer soglašata tudi Italija. O trozvezni pogodbi je poslanik dejal, da se ni izpremenila. Albance je poslanik zelo pohvalil kot narodno individualnost, ki za služi samostojnost.

ITALIJANSKA JAVNOSTI PROTI AVSTRIJSKI BALKANSKI POLITIKI.

Rim, 11. novembra. »Messagero« pravi, da je bila obnove trozveze pred balkansko konferenco prvi uspeh avstrijske balkanske politike. Neka avstrijska korespondenca je poročala, da je Sasonov izjavil, da se bo Srbija izolirala, ako ostane trdovratna. Toda Srbija je že izrekla, da se ukloni diktatu velesil. Čemu tedaj av-

strijsko časopisje Srbiji dan na dan grozi? Ne vemo, kaj naša vlada misli, a to lahko povemo, da duša laškega naroda čuti tako kakor mi: Italija ne more biti z vami! Italija ne more soglašati s tem, ako se hoče Srbija ponižati.

DEMENTIRANA BAJKA O BRODOVNI DEMONSTRACIJI TROZVEZE.

Berolin, 11. decembra. Vest, da name-rava Avstrija, Nemčija in Italija napraviti brodovno demonstracijo ob albanski obali, se dementira. Zato je tudi vest, da križarijo blizu Pulja štiri nemške križarice, never-jetna.

Milan, 11. decembra. »Secolo« izve od kompetentnega mesta, da je vest lista »Roma« iz Napolja, da so se tam najele ladje, da prepeljejo laške čete v Albanijo, neosnovana.

NEVTRALIZACIJA ALBANIJE.

Rim, 11. decembra. Avstrijska in italijanska vlada sta se sporazumeli, da bosta na konferenci poslanih zahtevali, da se Albanija nevtalizira in postavi pod varstvo vevlasti. — »Tribuna« komentira ta sklep, izvajajoč, da vsebuje za Italijo sledeče koristi: 1. Da nobena država ne bo zasedla Valone. 2. Da v Albaniji Avstrija ne bo uživala nobenih privilegijev pred Italijo, vsled česar bosta mogli obe na enaki podlagi gospodarsko konkurirati. 3. Ako bi Avstrija in Italija prenehali kdaj biti zavezni, bo varstvo vevlasti skrbelo, da se glede Albanije ničesar ne bo izpremenilo.

ALBANSKI SPRTI MED SEBOJ.

Trst, 11. decembra. »Piccolo« objavlja pismo albanskih notablov iz Drača, v katerem izjavljajo, da je vsa albanska inteligenca proti Kemal begu, ki je proglasil vladno po naročilu z Dunaja. Prezl je tudi Prenk Bib Doda in druge može, ki so za Albanijo največ storili. Mogoče je, da pride v Albaniji do revolucije in se bo Kemal bejeva vlada podrla.

AFERA PROCHASKA.

Belgrad, 11. decembra. »Stamoa« poroča, da je včeraj imel konzul Edl v Prizrenu dve uri trajajoč pogovor z generalom Jankovičem in da se je zaslialo tudi vse oboje konzulata.

MASAŔYK V BELGRADU.

Belgrad, 11. decembra. Tu se mudi poslanec Masaŕyk, ki je konferiral z več političnimi osebami.

NOV ALBANSKI PRETENDENT.

Budimpešta, 11. decembra. »Buda poster Tagblatt« je izvedel, da bo albanski vladar vojvoda Montpensierski iz rodu Orleans in je oženjen z avstrijsko princeso ter v sorodu s kraljem Ferdinandom.

FRANCOSKI LISTI PROTI AVSTRIJSKI POLITIKI. — AVSTRIJA ZAHTEVA ALBANIJO DO PRIZRENA IN SOLUNA?

Pariz, 11. decembra. Francoski listi dvomijo, da bi konferenca poslanih imela kak uspeh, ker trozveza, zlasti Avstrija, podpira Turčijo. Avstrija bo haje zahtevala, da mora Albanija obsegi tudi Solun, Janino in Prizren. Avstrija priznava sicer Srbiji trgovsko pristanišče ob Adriji, zahteva pa baje carinsko zvezo, ki bi Srbijo popolnoma zvezala. (To se nam zdi nekoliko neverjetno. — Opomba uredn.)

DANEV NA DUNAJU.

Dunaj, 11. decembra. Danes je došel semkaj Danev. Jutri bo imel konferenco z Berchtoldom.

INSTRUKCIJE ZA LONDON.

Dunaj, 11. decembra. V petek do spe semkaj avstrijski poslanik v Londonu grof Mennsdorf, da dobi instrukcije za londonsko konferenco.

RUMUNIJA IN ŠPANIJA SE HOČETA UDELEŽITI KONFERENCE.

Bukarešt, 11. decembra. »Adeverul« poroča, da se hoče tudi Rumunija poslaniške konference udeležiti, zlasti ker hoče, da se uredi kucovlaško vprašanje. Baje je tudi Španija iz razlogov prestiža izjavila, da se želi konference udeležiti.

BULGARIJA IN RUMUNIJA.

Bukarešt, 11. decembra. Danev je korespondentu »Adeverula« dejal, da ga je rezultat njegove misije v Bukareštu zelo zadovoljil. Sporazum med Bulgarijo in Rumunijo bo obema državam koristil in bo služil tudi evropskemu miru.

Bukarešt, 11. decembra. »Roumanie« piše, da je Danev tako v Budimpešti kakor pri Cataldži dosegel najlepše uspehe in da jih je brčas tudi v Bukarešti.

Bukarešt, 11. decembra. »Indipendence roumaine« piše, da je že politična osebnost Daneva porok za to, da je njegov obisk v Bukarešti imel zadovoljiv rezultat. Rumunija želi i nadalje živeti v najtesnejšem prijateljstvu z Bulgarijo.

OBISK VELIKEGA KNEZA NIKOLAJA MIHAJLOVIČA V BUKAREŠTI.

Bukarešt, 11. decembra. Sprejem ruskega velikega kneza Nikolaja Mihajloviča je bil naravnost sijajen. Kralj je velikega kneza sprejel silno prisrčno. Ulice so bile okinčane, s hiš so plapolale zastave, ljudstvo je velikega kneza živahno aklamiralo.

VLAŠKO VPRAŠANJE.

Bukarešt, 11. decembra. Dozname se čisto pozitivno, da Rumunija zahteva, da se 400.000 Kucovlahov, ki prebivajo v Pindusu in Epiru, priključi avtonomni Albaniji, vsled česar bo zdaj treba pogajanj med Rumunijo in Grčijo, ki je te kraje zasedla.

POLITIČNA SMER RUMUNIJE SE NE IZPREMENI.

Bukarešt, 11. novembra. Dasi je upati, da se rumunsko-bolgarsko vprašanje povoljno uredi in tudi Vlasi pridejo pod Albanijo, Rumunija v ostalem, dokler bo vladal Karol Hohenzollernski, dosedanje smeri svoje politike ne izpremeni in ne pristopi balkanski zvezi.

SPORAZUM MED BULGARIJO IN RUMUNIJO?

Sofija, 11. decembra. Tu se govori, da se je med Bulgarijo in Rumunijo v spornih vprašanjih dosegel sporazum. Baje pa se je bil že pred izbruhom vojske med obema državama sklenil tajni sporazum. Regulirala se bo meja Tutracan - Silistra.

PAŠIČ.

Belgrad, 11. decembra. Ministrski predsednik Pašič je odpotoval 9. t. m. v notranjost dežele. Ali bo Pašič tudi odpotoval v London, še ni gotovo.

BULGARIJA ODRŽI ODRIN.

Sofija, 11. decembra. »Mir« izjavlja, da se Bulgarija glede Odrina s Turčijo ne bo nič pregovarjala. — Po neki vesti je bulgarska vlada 9. t. m. razdelitev Turčije že dekretirala. Tracija se razdeli v okraj Rodosto in Galipoli, Dedeagač in Gümüldže ter Odrin in Lozengrad. — »Mir« izjavlja tudi, da so vse vesti o načinu razdelitve teritorija med balkanskimi zvezniki neosnovane. Te meje se določijo sploh šele po miru, ki ga balkanska zveza en bloc sklne s Turčijo. Balkanska zveza tudi ne bo trpela, da bi Turčija mirovna pogajanja zavlačevala.

ČRNOGORCI BODO SKADER ZOPET NASKOČILI.

Cetinje, 11. decembra. Ker je poveljnik Skadra odklonil sprejeti pisno Nazim paše, ki mu naznanja sklep premirja in so Turki sovražnosti nadajevali, so Črnogorci sklenili, da tudi oni vsled tega ne priznajo veljave premirja za Skader. Boj se je že včeraj zopet začel in sicer okoli Taraboša. Turki so bili z znanimi izgubami nazaj vrženi. Čete so dobile povelje, da vse nadaljne napade z največjo energijo odbijejo.

GRKI PRED GALLIPOLIJE.

Carigrad, 11. decembra. Grške čete, ki so se izkrcale na gallipolskem polotoku, so zasedle obrežje Sedulbar, razobesile grško zastavo in napadle tri trdnjave. Zdaj se nahajajo eno uro pred Gallipolijem.

PREFEKT ZA DRAČ.

Budimpešta, 11. decembra. Tukašnji srbski podkonzul Vintrovič je imenovan za prefekta v Draču.

BULGARSKO - GRŠKO RAZMERJE.

Peterburg, 11. decembra. »Rusko Slovo« poroča, da je razmerje med Bulgarijo in Grčijo zelo napeto.

PISMO BELGRAJSKEGA ŽUPANA PRAŠKEMU.

Praga, 11. decembra. Belgrajski župan Davidovič je poslal praškemu županu Grossu prisrčno pismo, v katerem se zahvaljuje na velikih dokazih dobrotljivosti in simpatij češkega naroda do srbskega in konča sledeče: »V boju se izkaže junak, v nesreči pa se pokaže resnični prijatelj!«

RUSIJA BULGARIJI.

London, 11. decembra. Bulgarija je dobila od Rusije 20 milijonov frankov posojila.

AVSTRIJSKO POSOJILLO V AMERIKI. New York, 11. decembra. Bankirji ponujajo avstrijske zakladne bone po 97 tri četrtine odstotka.

KOLERA V CARIGRADU.

Carigrad, 11. decembra. Dne 9. t. m. se je pojavilo 200 slučajev kolere, med njimi 30 s smrtnim izidom.

OFICIOZNI LAŠKI GLAS O TROZVEZI.

Rim, 11. decembra. »Popolo Romano« trdi, da je predčasno obnovenje trozveze običajno, kakor se je to zgodilo že l. 1902. Dejstvo, da obnovev coincidirata z balkansko krizo, je le slučajno.

ZANESLJIVOST AVSTRIJSKIH NEMŠKIH KORESPONDENC.

Rim, 11. decembra. Tu jako dvomijo, da bi se bil Sasonov, oziroma kak vodiven ruski diplomat o avstrijsko-srbskem sporu tako izjavil, kakor je te dni poročala dunajska »Politische Correspondenz«.

PARLAMENT. — DR. KOROŠEC ZAPUSTI PODODSEK ZA LAŠKO FAKULTETO. — ODPOR PROTI VOJAŠKI PREDLOGLI.

Dunaj, 11. decembra. Italijanski poslanci so sklenili, da ne sprejmo vladnega predloga, da bi se zadovoljili s trgovsko visoko šolo v Trstu, marveč vztrajajo na reaktivaciji laške pravne fakultete. V pododseku ima to stališče fiksirati dr. Bugatto. — V današnji seji tega pododseka je poslanec dr. Korošec stavil predlog, da se obenem s pripravi za laško fakulteto zagotovijo tudi jugoslovanske visokošolske zahteve. Ker predsednik Rosner tega predloga ni hotel dati na glasovanje, je dr. Korošec z motivacijo, da ni več v stanu se tega odseka udeleževati, odsek zapustil.

V proračunskem odseku je govoril celo dopoldne dr. Korošec in naglašal želje in zahteve Jugoslovanov.

Korošec se je pritoževal, da vlada ne ugoti nobeni želji Slovencev.

Korošec je ob 2. popoldne še govoril. Finančni minister ga je nagovarjal, da neha, a ko dr. Korošec ni hotel, se je Zaleski odstranil.

V justičnem odseku nadaljujejo češki radikali obstrukcijo proti vojaškemu izjemnemu zakonu.

Vlada je izjavila, da zbornico takoj odgodi, ako bi se ta odpor nadaljeval.

IZGUBILA

se je v šmarski, oziroma grosupeljski občini bela, rjava progasta

psica fermačka.

Kdor ve, kam se je zatekla, naj blagovoli sporočiti Karolu Čeču, faktorju Katoliške Tiskarne v Ljubljani.

Mnenje g. primarja dr. Keschmana, v Radautzu.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Primarij dr. Keschman prav rad potrjuje, da je on imel najboljšo skušnjo z vašim železnatim kina-vinom Serravallo in da ga prav predpisuje bolnikom.

Radautz, 6. junija 1911.

Pozor!

Zaradi nakupa popolnoma nove zaloge se prodaja ostanek zaloge trdke:

Franc Souvan sin na Mestnem trgu št. 22 po izdatno znižanih cenah.

Najceneji nakup za Božič.

MOJA STARA

Izkušnja me ni, da moram za nego kože rabiti le Stefen-pferd lišino mlečno milo Bergmanna & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 441

PES

se je zatekel, bele barve z rjavimi lisami in dolgodlak. Kdor ga zasledi, naj ga pripelje h Karolu Černetu v Zg. Šiško št. 114, kjer dobi dobro nagrado. 3856

Služba organista

se razpisuje z letno plačo 700 kron. — Postranski zaslužki po dogovoru.

Zupni urad na Raki.

Fini ŠPİRIT

iz žita, najboljša kakovost za žganje priporoča v množinah od 60 litrov naprej po prav nizki tovarniški ceni **M. Rosner & Co., Ljubljana**, poleg pivovarne Union.

960 (52)

Kuharica

pošteno kmečko dekle, želi stopiti v službo h kakemu gospodu duhovniku na deželi ali v mestu. Nastop takoj ali o novem letu. Ponudbe na upravo lista pod št. 3785.

Razpis.

Na porodniškem oddelku deželne bolnice, oziroma na c. kr. babiškem učilišču je izpraznjena služba

Šolske babice

z letno plačo 1000 K, aktivitetno doklado 100 K ter s pravico do dveh petletnih po 100 K. Poleg teh prejemkov uživa šolska babica še državno nagrado v letnem znesku 105 K ter prosto stanovanje in prosto svečavo v deželni bolnici.

Prošnjam za to službo je priložiti krstni list, domovinski list, pravnostno spričevalo, zdravniško potrdilo o fizični vsposobljenosti, babiška diploma in dokazilo o popolnem znanju slovenskega in nemškega jezika ter je v njih tudi navesti, če je prosilka samska ali omožena in kje da je sedaj izvrševala prakso.

Tako opremljeno prošnjo je predložiti do

dne 10. januarja 1913

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1912.

Domača tvrdka I

Domača tvrdka I

Priporočamo
solidno tvrdko

modni salon

damskih in otroških klobukov ter športnih čepic
vseh vrst

Marija Götzl

Židovska ulica 8.

— Cene brez konkurence. —

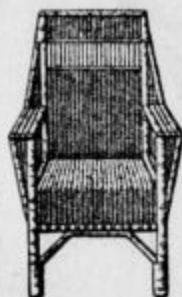
Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmernih cenah v manufakturni trgovini

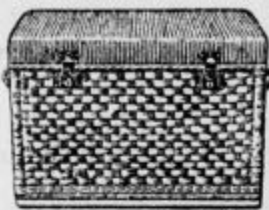
Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

BOŽIČNA RAZSTAVA

v prostorih zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunaška cesta št. 22.

Tam se sprejemajo tudi naročila od 11. do 21. decembra 1912. Izdelki državnega pletarskega tečaja: moderna oprava iz pletenin, vrtnice senčnice, košare za potovanja, stojala za cvetlice in ročna dela, senčnice za morskobrežna kopališča, skladni stoli, pletene kina-odeje, kopalni čevlji in vse pletenine za domačo rabo in luksuz. 3786

Ilustrovani ceniki
zastoj.

Prva gorenjska industrija za pletarstvo v Radovljici.

Št. 40.027.

Vabilo.

3788

Ze mnogo let se oproščajo blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci: **J. C. Hamann**, Mestni trg št. 8, **Vaso Petričič** nasl. **J. Samec**, Mestni trg št. 21 in **L. Schwentner**, Prešernova ulica št. 3.

Vrhutega bode v zmislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostno listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti eno krono in na vpisalni poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Pisnim pošiljatkam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja. Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 4. decembra 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Nizozemska

zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.

Rezerve " " " " " 112 " 452

Glavno zastopstvo za štajersko in kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači.

Nadzorstvo za kranjsko: Ljubljana, Hrvatski trg 4.

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod tovarniško ceno.

3529

Veliko izbiro najmodernejših
pristine kožuhovalne
kot tudi kracne svile za bluže,
baržun za obleke in plašče
po znano nizkih cenah

priporoča

modna in športna trgovina

A. Persché

Ljubljana, Pred škofijo 21

3809

3790

Naznanilo prodaje.

Podpisani oskrbnik konkurzne mase **Karla Lenčeta na Lavercl** naznanja s tem, da se bode

dne 16. decembra 1912

vršila na **licu mesta na Lavercl** prodaja nekaterih v konkurzno maso spada-jočih, do sedaj še ne prodanih premičnin iz **prosie roke** in sicer se prodaja:

30 velikih sodov (Lagergebände), lege pri teh sodih, 1 aparat za filtriranje, kopališče (les in materijal).

Začetek prodaje ob 8. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1912.

Dr. Ivan Tavčar

kot oskrbnik konkurzne mase **Karol Lenčeta na Lavercl**.

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvetljavo in prevažanje elektriške sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje.